

РЕШЕНИЕ

№ 4927

гр. София, 22.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 52 състав,
в публично заседание на 14.07.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Силвия Димитрова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **4530** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. АПК, вр. чл. 205, ал. 5 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) образувано на основание изпратена от Частно средно училище [фирма], [населено място] жалба от Е. Д. Й. от [населено място] срещу Заповед №104/22.03.2021 г. на Директора на ЧСУ „С. Г.“. Със същата е санкционирана дъщеря му М. Й., ученичка от V „б“ клас със санкция „Преместване в друга паралелка в същото училище“ на основание чл.199, ал.1, т.2 ЗПУО за нарушение на чл.172, ал.1, т.9, 10 и 11 от ЗПУО, изразяващо се в неспазване на правилата за поведение в паралелката и в училището, неспазване правилника за дейността на училището и възпрепятстване със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове. В жалбата се навеждат доводи, че оспорената заповед е неправилна, незаконосъобразна и необоснована, като се твърди, че в издадения акт не са посочени никакви конкретни нарушения по вид, време и място на извършване. Заявява се също така, че заповедта е немотивирана, както и, че в предложението на класния ръководител съгласно изискването на чл.203, ал.1 от ЗПУО липсват мотиви, като не става ясно дали това е предложение за налагане на санкция или доклад. Претендират се разноски по делото, в т.ч. и адвокатско възнаграждение.

Ответникът – Директора на Частно средно училище [фирма], чрез процесуалния си представител юрисконсулт Н. Ш. в писмен отговор и в съдебно заседание оспорва жалбата, като излага съображения неоснователност и моли съда заповедта на Директора на ЧСУ „С. Г.“ да бъде потвърдена.

СГП не е взела участие в производството.

По делото са събрани писмени доказателства. Приложено е заверено копие от образуваната административна преписка.

Административен съд – София-град, в настоящия съдебен състав, като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, във връзка с доводите и твърденията на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Със Заповед №63/14.12.2020 г. на М. Й. е била наложена санкция „забележка“ за неспазване на чл.95, т.9 от Правилника за дейността на училището и за сериозно нарушение на дисциплината. Към заповедта са приложени документи, установяващи, че ученика М. Й. показва арогантно, обидно и неприемливо отношение както към свои съученици, така и към учителите, системно нарушава училищните правила и дисциплината в часовете. Представени са доклади и протоколи от провеждани срещи между представители на училището и М. Й. и нейните родители, от които е видно за извършвани консултации, свързани с поведението и дисциплината на ученика.

С писмо вх.№ 917/22.03.2021 г., класният ръководител на V „б“ клас при ЧСУ [фирма] е представила до директора на училището писмено предложение за налагане на санкция на ученика М. Й. от V „б“ клас „преместване в друга паралелка на същото училище“ на основание чл. 199, ал. 1, т. 2 от ЗПУО, във връзка с неизпълнение на задълженията, определени в ЗПУО. Като мотиви се сочи: „ученика продължава да нарушава училищните правила, както и дисциплината в часовете по време на обучението онлайн.“. Към процесната заповед са приложени последващи доклади и протоколи от провеждани срещи между представители на училището и М. Й. и нейните родители, за извършвани консултации, свързани с поведението и дисциплината на ученика.

На същата дата е издадена оспорената в настоящото производство заповед, с която на М. Й. е наложено наказание „Преместване в друга паралелка в същото училище“ на основание чл.199, ал.1, т.2 ЗПУО за нарушение на чл.172, ал.1, т.9, 10 и 11 от ЗПУО, изразяващо се в неспазване на правилата за поведение в паралелката и в училището, неспазване правилника за дейността на училището и възпрепятстване със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове.

Заповедта е оспорена по административен ред пред Началника на РУО – С.-град с искане за отмяна на наложена със заповед на директора на училището санкция. Във връзка с жалбата и на основание Заповед №РД 03-147/07.04.2021 г. на Началника на РУО – С.-град е извършена проверка в ЧСУ „С. Г.“. Проверката е приключила, като резултатите от нея са обективирани в Констативен протокол № РУ01-12232/19.04.2021 г. на старши експерт в РУО – С.-град В. С.. В хода на проверката е установено, че не са допуснати нарушения на административните правила, извършени са всички действия, изискуеми при налагане на санкция, като в заключение е наложено, че с поведението си ученичката М. Й. е нарушила Правилника за дейността на училището и санкцията наложена правомерно. Предвид това жалбата е приета за неоснователна от Началника на РУО – С.-град.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е процесуално ДОПУСТИМА, като подадена от надлежна страна – родител/законен представител на адресат на неблагоприятен административен акт, подлежащ на съдебен контрол и в срока по чл.149, ал.1 АПК.

Разгледана по същество, настоящият съдебен състав намира жалбата за

ОСНОВАТЕЛНА.

Съгласно изискванията на чл. 168, ал. 1 АПК, при служебния и цялостен съдебен контрол за законосъобразност, съдът извършва пълна проверка на обжалвания административен акт относно валидността му, спазването на процесуалноправните и материалноправните разпоредби по издаването му и съобразен ли е с целта, която преследва законът, т. е. на всички основания, визирани в чл.146 АПК. При преценката си, съдът изхожда от правните и фактическите основания, посочени в оспорвания индивидуален административен акт, представената административна преписка и събраните по делото доказателства. При проверката на административния акт, съдът не е обвързан от основанията, въведени от оспорващия, нито от неговото искане. Съдът следва да отмени или обяви за нищожен акта и ако констатира порок, който оспорващият не е посочил.

Оспорената заповед е издадена от компетентен орган и в пределите на неговата власт (съгласно чл.259, ал.1 във връзка с чл.209, ал.1 от ЗПУО) и при формално спазване на изискванията за форма съгласно чл.59, ал.2 АПК. Заповедта е в установената писмена форма, но е издадена при съществено нарушение на административнопроизводствените правила и несъответствие с материалноправните разпоредби и целта на закона.

От посочените в оспорената заповед фактически и правни основания за издаването ѝ, разгледани поотделно и в съвкупност, не става ясно от кои точно правни факти и основания органът черпи упражненото от него право да издаде процесната заповед, и независимо от писмената форма на акта, настоящият състав на съда приема, че не е спазена установената форма за издаване на административния акт.

Неизпълнението на задълженията, определени в чл.172, ал.1, т.9, 10 и 11 и чл.96, т.1, 3, 9 и 11 от ЗПУО, чл.96, т.1, 3, 9 и 11 и чл.97, т.3 от ПДУ не са индивидуализирани във времеви аспект – не става ясно кога точно ученикът е допуснал процесните нарушения по посочените точки от мотивите на оспорената заповед, не е посочено от кого са констатирани нарушенията, нито какви конкретни мерки за конкретното нарушение са предприети. За изясняване на тези обстоятелства не способстват и фактите, които се извличат от приобщените по делото доказателства. В писменото предложение на класния ръководител е посочено принципно, че ученичката М. Й. нарушава училищните правила, както и дисциплината по време на обучението онлайн. От така изготвения доклад/ предложение за налагане на санкция на класния ръководител не става ясно процесните изпълнения на задълженията на ученика кога точно са се осъществили, кой ги е констатирал и мерките, които са предприети.

Неяснотата на мотивите на органа в посочения по-горе аспект се приравнява на липса на мотиви и рефлектира върху правото на защита на лицето, на което е наложена санкцията, като препятства възможността да се разбере кое конкретно фактическо действие органът приема, че представлява основание за налагане на процесната санкция. Налице е невъзможност за извършване и на съдебен контрол по отношение на това дали са отчетени причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, което представлява изискване на чл. 201, ал. 2 от ЗПУО при определяне на вида на санкцията. В мотивната част на заповедта са изброени извършени нарушения от страна на ученичката – явяване неподготвена за учебните часове и изпълнена домашна работа, закъснение за учебните часове, прояви на неуважително отношение към учители, прекъсване, не вземане на участие в часовете, явяване в онлайн обучението с неподходящо облекло, не вземане на участие в часовете по

английски, участва в „шега“ с учителя по математика и музика. Така изброени обаче нарушения са бланкетни, тъй като не са обвързани с конкретен ден, час или друг индивидуализиращ белег, от който да става ясно кога конкретно е извършено нарушението. Предвид на това, оспорената заповед се явява незаконосъобразна, с оглед наличието на основанието по чл.146, т.2 АПК – неспазване на установената форма.

Процесната по делото заповед е издадена въз основа на мотивирано предложение на класния ръководител, каквото изисква разпоредбата на чл. 203, ал. 1 от ЗПУО, като за откриване на процедурата по налагане на санкциите по чл. 199, ал. 1 в съответствие с чл.204, ал.1 от ЗПУО директорът е уведомил родителя на М. Й..

С основание обаче в жалбата до съда се настоява, че не са спазени административнопроизводствените правила, доколкото от изпратеното до родителите на М. Й. уведомление (л. 36 от делото) не става ясно за кои конкретно действия/бездействия на ученика е образувано производството. Целта по принципа на уведомлението, изискуемо от специалния закон – ЗПУО и уведомлението по чл.26 от АПК, е участниците в административното производство да бъдат информирани за започването му, както и да им се създаде възможност да организират защитата си срещу конкретни юридически факти. В случая процесното уведомление не постига тази цел. С процесното уведомление се е поискано изслушване на ученика в присъствието на родител. По делото са представени протоколи от проведени срещи между ученика и родителя, но от протоколите не става ясно с кой представител на училището са проведени тези срещи. В протоколите е записано единствено отправени забележки към ученичката за нарушаване на дисциплината, без да бъде изслушана или да ѝ бъде дадена възможност да даде обяснения (ако е дала такива, то те не са отразени писмено в протоколите). Също така, въпросните протоколи са разписани, но без да бъде указано чий е положения подпис, поради което не може да се установи кой и в какво си качество е присъствал на въпросните срещи.

По делото са представени редица протоколи от проведени срещи между представители на ръководството на училището и засягащи въпроси, свързани най-общо с дисциплината на ученичката М. Й., които протоколи не са подписани нито от ученичката, нито от неин родител. В протоколите отново не се конкретизира нито времето, нито мястото където са извършени твърдените нарушения. От протоколите не се установява и предварително да са разяснени обстоятелствата, свързани с извършените нарушения, посочени в оспорената заповед, за които е наложена процесната санкция. Общият закон – Законът за закрила на детето – чл.15, ал.3 изисква преди изслушване на детето административният орган (в случая директорът на училището) да му осигури необходимата информация, която да му помогне да формира мнението си и да го уведоми за евентуалните последици от неговите желания, от поддържаното от него мнение, както и за всяко друго решение на органа.

В тази връзка, административния орган е допуснал нарушения на правата на оспорващия по чл. 34, ал. 1 и ал. 3, и чл. 35 от АПК във връзка с неизискване на обяснения, а в случай, че са дадени такива необсъждане на същите, което съдът приема за съществено и обосноваващо отмяната на оспорената заповед. По този начин е засегнато правото на участие на страните в производството и е игнорирано евентуално изразеното от ученика, без да са налице мотиви в този аспект. В АПК са заложени основни процесуални правила, гарантиращи съблюдаване на правата на страните в административното производство и същевременно осигуряващи

законосъобразност на оспорения акт.

На следващо място, съгласно чл.199, ал.1, т.2 от ЗПУО за неизпълнение на задълженията, определени в този закон, в нормативните актове по неговото прилагане и в правилника за дейността на училището, след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците може да се налагат санкции „преместване в друга паралелка в същото училище“.

Предпоставките за прилагане на процесната по делото санкция са: 1/ да е налице неизпълнение на задълженията от страна на ученика; 2/ да са изчерпани останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение; 3/ преместването в друга паралелка да не налага промяна на профила.

От доказателствата по делото, разгледани поотделно и в съвкупност от една страна не се установи безспорно, че действително М. Й. е нарушавала дисциплината в училище, за което се налага санкция „преместване в друга паралелка“ (доколкото ѝ е наложена предходна санкция „забележка“ поради допуснати сходни нарушения). Не се установи също, че санкцията ѝ е наложена след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация за преодоляване на проблемното поведение на учениците.

Дейностите за въздействие върху вътрешната мотивация и преодоляване на проблемното поведение на ученик са регламентирани в чл. 45 от Наредбата за приобщаващото образование, съгласно който за преодоляване на проблемното поведение на детето или ученика и за справяне със затрудненията му с приобщаването в образователния процес и в институционалната среда, с участието му в дейността на институцията и с поведенческите му прояви се прилагат една или повече от следните дейности за въздействие върху вътрешната мотивация: 1. обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му; 2. използване на посредник при решаване на конфликт в училище; 3. консултиране на детето или ученика с психолог/педагогически съветник; 4. създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин; 5. насочване на детето или ученика към занимания, съобразени с неговите потребности; 6. индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество); 7. участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището, включително определяне на възможности за участие на ученика в доброволчески инициативи; 8. други дейности, определени в правилника за дейността на институцията.

От представените доказателства по делото, не се установява да са налице данни за изчерпване на механизми за въздействие върху вътрешната мотивация за преодоляване на проблемното поведение на ученичката. По делото са представени протоколи от проведени консултации с психолог на училището и М. Й., но от същите отново не става ясно времето и мястото на извършваните консултации, нито изразеното от ученика. Записано е единствено, че срещите с М. Й. са неефективни. В доказателство е и протокол от 18.03.2021 г., с който е взето решение психологът И. М. да започне работа с М., тъй като Е. Й. не постигала желания резултат. Заповедта за налагане на санкцията е от 22.03.2021 г., което доказва, че с М. Й. не е работено и не са изчерпани всички необходими механизми за въздействие върху вътрешната

мотивация за преодоляване на проблемното поведение на ученичката.

Според разпоредбата на чл.200, ал.1 ЗПУО санкцията "преместване в друга паралелка в същото училище" не се прилага, когато това налага промяна на профила, професията или специалността, като съдът констатира, че нито в оспорения акт, нито пред съда ответникът доказва, че преместването в друга паралелка не налага промяна на профила.

С оглед изложеното, съдът приема, че оспорената заповед е незаконосъобразна, тъй като е налице неспазване на установената форма (чл.146, т. 2 АПК), постановена е при съществено нарушение на процесуалните правила (чл.34, ал.1 и ал.3 и чл.35 АПК) и в противоречие с материалноправните разпоредби (чл.146, т.4 АПК, вр. чл.199 от ЗПУО). Не е налице достатъчна индивидуализация на неизпълнението на задълженията от страна на ученика, за които е наложена санкцията.

Дори да се приеме, че е спазена установената форма и не е налице съществено нарушение на процесуалните правила, то не се установява извършването на вмененото неизпълнение на задълженията (изразяващо се в прояви на явяване неподготвена за учебните часове и неизпълнена домашна работа, закъснение за учебните часове, прояви на неуважително отношение към учители, прекъсване, не вземане на участие в часовете, явяване в онлайн обучението с неподходящо облекло, не взимане на участие в часовете по английски, участие в „шега“ с учителя по математика и музика), което да обосновава налагането на процесната по делото санкция. Неправилно е определен видът на санкцията, без да се отчитат причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, видът и тежестта му, както и възрастовите и личностните особености на ученика – в противоречие с изискването на чл.201, ал.2 ЗПУО. Не се установява и преди налагане на санкцията на М. Й. да са изчерпани останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение – изискване на чл.199, ал.1 ЗПУО. Не се установява и че преместването в друга паралелка не налага промяна на профила – изискване на чл.200, ал.1 ЗПУО.

Оспорената заповед е в несъответствие и с целта на закона (основание за отмяна по чл.146, ал 5 АПК), доколкото съответствие с целта на закона ще е налице единствено при законосъобразно налагане на санкция по реда и условията, регламентирани в нормативните актове във връзка с процесните правоотношения, поради което оспорената заповед следва да бъде отменена като незаконосъобразна.

При този изход на спора основателна се явява своевременно заявената претенция на оспорващия за присъждане на направените от него разноски. От доказателствата по делото се установява, че същия е заплатил държавна такса от 10 лева, както и възнаграждение за адвокат по представен договор за правна защита и съдействие в размер на 300 лева, платено в брой при сключване на договора. Следователно общо дължимите се на основание чл.142, ал.1 АПК разноски възлизат на 310 лева, за която сума Частно средно училище [фирма] следва да бъде осъдено да му заплати.

Водим от гореизложеното и на основание чл.172, ал.2 АПК Административен съд София – град, Второ отделение, 52-ри състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед № 104/ 22.03.2021 г. на Директора на Частно средно училище [фирма], с която на М. Е. Й., ученик от V „б“ клас е наложена санкция „Преместване в друга паралелка в същото училище.

ОСЪЖДА Частно средно училище [фирма] да заплати на Е. Д. Й. от [населено място] деловодни разноски в размер на 310 /триста и десет/ лева. Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: